

V Bruseli 16. mája 2019
(OR. en)

9300/19

SUSTDEV 88
RELEX 504
ENV 484
ONU 56
ACP 61
FIN 357
DEVGEN 106
AGRI 258
CLIMA 141

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	16. mája 2019
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	8908/19
Predmet:	Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 33/2018 s názvom Boj proti dezertifikácii v EÚ: zvládnutie rastúcej hrozby si vyžaduje viac opatrení – závery Rady (16. mája 2019)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 33/2018 s názvom Boj proti dezertifikácii v EÚ: zvládnutie rastúcej hrozby si vyžaduje viac opatrení, ktoré Rada prijala na 3 690. zasadnutí 16. mája 2019.

Závery Rady o osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 33/2018 s názvom Boj proti dezertifikácii v EÚ: zvládnutie rastúcej hrozby si vyžaduje viac opatrení

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

1. VÍTA osobitnú správu č. 33/2018 s názvom Boj proti dezertifikácii v EÚ: zvládnutie rastúcej hrozby si vyžaduje viac opatrení, ktorú vypracoval Európsky dvor audítorov;
2. SCHVALUJE závery a odporúčania uvedené v osobitnej správe;
3. ZDÔRAZŇUJE význam úzkej spolupráce medzi Komisiou a členskými štátmi s cieľom riešiť rastúcu hrozbu dezertifikácie, degradácie pôdy a sucha v EÚ;
4. UZNÁVA
 - i) kľúčovú úlohu udržateľného hospodárenia s pôdnymi zdrojmi s cieľom riešiť rastúcu hrozbu dezertifikácie, degradácie pôdy a sucha;
 - ii) zvyšujúcu sa potrebu súdržnosti a synergií v rámci právneho rámca EÚ, najmä medzi spoločnou poľnohospodárskou politikou, tematickou stratégiou na ochranu pôdy, stratégiou EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy, stratégiou lesného hospodárstva EÚ a stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity;
 - iii) potrebu urýchliť opatrenia na úrovni EÚ a členských štátov a aktívne sa usilovať o zachovanie ochrany pôdy;
 - iv) potrebu zlepšiť kvalitu pôd a zastaviť proces degradácie krajiny a pôdy v súlade so záväzkami Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, najmä s cieľom 15.3. týkajúcim sa dobrovoľného dosiahnutia neutrality degradácie pôdy¹;

¹ Prijatý ako základný prvok Dohovoru OSN o boji proti dezertifikácii (UNCCD), Strategický rámec na roky 2018 – 2030.

5. UVEDOMUJE SI

- i) výsledky nedávnych medzinárodných správ o trendoch v oblasti zmeny klímy, napríklad najnovšej hodnotiacej správy IPCC², ktorá obsahuje údaje o rastúcej miere sucha, najmä v južných a juhovýchodných štátoch Európy, a o počte a charaktere extrémnych udalostí (vrátane udalostí súvisiacich so suchom);
- ii) zistenia platformy IPBES³ a hodnotiacej správy o degradácii a obnove pôdy;
- iii) najnovšie prognózy týkajúce sa zmeny klímy založené na medzinárodných štúdiách, v ktorých sa poukazuje na väčšie sucho a zmeny v úhrnoch zrážok, ktoré spúšťajú procesy dezertifikácie;
- iv) medzinárodné štúdie, v ktorých sa uvádza, že dezertifikácia v južnej a juhovýchodnej Európe⁴ za posledných desať rokov pokročila podľa odhadov o 10 %⁵, pričom neustále postupuje na sever⁶;

6. UZNÁVA

- i) čoraz väčšiu konvergenciu medzinárodných štúdií a analýz, pokiaľ ide o otázku zdravej pôdy ako kľúčového faktora pri zmierňovaní účinkov dezertifikácie vzhľadom na to, že pôda je najväčším úložiskom uhlíka a základom všetkých ekosystémov a polí na pestovanie plodín a má významnú vodoretenčnú kapacitu, ako aj na to, že plní úlohu pri zlepšovaní odolnosti spoločnosti voči zmenám životného prostredia;
- ii) riziká, ktoré v súvislosti s dezertifikáciou vyplývajú pre kvalitu života a príjmy vidieckeho obyvateľstva;
- iii) a dôležitosť organického uhlíka v pôde z hľadiska zmiernenia zmeny klímy aj adaptácie na ňu, ako aj možné negatívne účinky dezertifikácie na znižovanie zásob organického uhlíka v pôde;

² Osobitná správa Medzivládneho panelu o zmene klímy, Globálne oteplenie o 1,5 °C, <https://www.ipcc.ch/sr15/>.

³ Medzivládna vedecko-politická platforma pre biodiverzitu a ekosystémové služby.

⁴ Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 33/2018, bod 72, s. 43.

⁵ Údaje odhadnuté na základe informácií uvedených v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 33/2018, bod 5, s. 11; v štúdii EEA o dezertifikácii v južnej, strednej a vo východnej Európe, 2008; Právělie, R., Patriche, C., Bandoca, G., Quantification of land degradation sensitivity areas in Southern and Central Southeastern Europe (Vyčíslenie oblastí, v ktorých dochádza k degradácii pôdy v južnej a strednej časti juhovýchodnej Európy). Nové výsledky na základe zlepšenia metodiky DISMED s novými údajmi o klíme), Catena – An Interdisciplinary Journal of Soil Science – Hydrology – Geomorphology focusing on Geoecology and Landscape Evolution, č. 158, 2017; s. 309 – 320.

⁶ Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 33/2018, bod 8, s. 13.

7. Komisiu preto VYZÝVA, aby ďalej skúmala silný vzájomný vzťah/prepojenie medzi fenoménmi dezertifikácie, degradácie pôdy a účinkov sucha a zmierňovaním zmeny klímy a adaptáciou na ňu, ako aj opatrenia v oblasti biodiverzity, ako sa zdôrazňuje vo výsledkoch audítorskej správy;
8. ZDÔRAZŇUJE potrebu posilniť synergie medzi UNCCD⁷, UNFCCC⁸ a DBD⁹ na účel riešenia otázky degradácie krajiny a pôdy;
9. NABÁDA Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi zvažila:
 - i) potrebu podporiť celkové posúdenie fenoménov dezertifikácie a degradácie pôdy na úrovni EÚ;
 - ii) dostupné možnosti a stav záväzkov na úrovni EÚ, pokiaľ ide o cieľ neutrality degradácie pôdy, vrátane potreby podporovať prijatie spoločného metodického rámca založeného na harmonizovaných a spoľahlivých vymedzeniach na riešenie požiadaviek v oblasti cieľov udržateľného rozvoja¹⁰, ktoré súvisia s dezertifikáciou a degradáciou pôdy;
 - iii) potrebu vypracovať metódy a ukazovatele v súlade s najinovatívnejšími štúdiami a technológiami, vrátane techník pozorovania Zeme a satelitných snímok, s cieľom zlepšiť meranie pokroku pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja s účinnou a konkrétnou spätnou väzbou zo všetkých financovaných projektov;
10. ZDÔRAZŇUJE dôležitosť systémov monitorovania, ich komplexnosti (metódy snímania *in-situ* a diaľkového snímania, najmä satelitné snímky), ich harmonizácie, predovšetkým na regionálnej úrovni, a to s cieľom dosiahnuť ciele udržateľného rozvoja vrátane neutrality degradácie pôdy;

⁷ Dohovor Organizácie Spojených národov o boji proti dezertifikácii.

⁸ Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy.

⁹ Dohovor o biologickej diverzite.

¹⁰ Členské štáty sa budú v plnej miere podieľať najmä na projekte, ktorý začala Komisia v súvislosti s plnením cieľov udržateľného rozvoja v EÚ súvisiacich s krajinou a pôdou.

11. **PODPORUJE** Komisiu v tom, aby v spolupráci s členskými štátmi vykonala úplné posúdenie dezertifikácie a degradácie pôdy v EÚ na základe Svetového atlasu dezertifikácie¹¹ a výsledkov výskumných projektov EÚ a zohľadnila pritom dostupné informácie na úrovni EÚ a členských štátov, a to aj údaje získané pozorovaním Zeme;
12. **VYZÝVA** Komisiu, aby pri vykonávaní takéhoto úplného posúdenia v čo najväčšej miere využívala existujúce údaje a zohľadnila pritom metodiku vypracovanú na účely podávania správ v súvislosti s dohovorom UNCCD;
13. **ODPORÚČA**, aby sa výsledky špecializovanej štúdie šírili interaktívnejším a používateľsky ústretovejším spôsobom a aby sa pri diskusii o vývoji metodiky a možnom stanovení cieľa týkajúceho sa neutrality degradácie pôdy využívala práca expertnej skupiny pre ochranu pôdy;
14. **ZDÔRAZŇUJE** význam práce expertnej skupiny pre ochranu pôdy a horizontálnych vplyvov (napr. zmeny klímy, straty biodiverzity, migrácie atď.), pokiaľ ide o dezertifikáciu, degradáciu pôdy a sucho;
15. **UZNÁVA**, že je potrebné vytvoriť základ pre vymedzenie stavu dezertifikácie v EÚ, a to na základe zohľadnenia hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov;
16. **PODČIARKUJE** potrebu integrovaného chápania rizík spojených s fenoménmi degradácie pôdy, dezertifikácie a sucha a ich sociálnych a hospodárskych vplyvov s cieľom účinne rozvíjať v EÚ súdržnejšiu politiku zameranú na podporu tvorcov politik na úrovni EÚ a členských štátov;
17. **VYZÝVA** na ďalšiu reflexiu o systéme financovania určeného na pomoc členským štátom pri vykonávaní dohovoru UNCCD s osobitným zreteľom na proces stanovovania cieľa týkajúceho sa neutrality degradácie pôdy a súvisiacich opatrení potrebných na dosiahnutie tohto cieľa;

¹¹ Európska komisia, Spoločné výskumné centrum,
<https://wad.jrc.ec.europa.eu/aridityprojections>

18. VYZÝVA Komisiu, aby

- i) ďalej uvažovala o systéme financovania zameraného na mapovanie znehodnotenej pôdy prostredníctvom špecifických inventárov pôdy, a to na základe spoločného politického prístupu;
 - ii) aktívne sa usilovala o zachovanie a zlepšenie kvality pôdy a zastavenie procesu jej degradácie;
 - iii) prijala opatrenia s cieľom stanoviť oprávnenosť projektu týkajúceho sa dezertifikácie, degradácie pôdy a sucha v rámci existujúcich mechanizmov financovania v EÚ;
 - iv) skúmala nové spôsoby financovania vykonávania priamych opatrení proti dezertifikácii.
-